

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов /

13-шо (3557) №,
2022 ий 1 апрель,
кугарня.

Ямде лий

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Йоча газет пойдарыже ушет

1 апрельште 2022 ийын
кокимшо пелийжылан
подписке тургым тўнгалын.
4-14 апрельште «Ямде
лий» газетлан шулдырак
ак - **335 тенгеат 52 ыр** -
дене возалташ лиш.

Рекламе.

Йошкар-Ола гыч Аймаков-
мыт еш (снимкыште)

Подписчикын декадыже жа-
пыште газетлан подпискым
ыштен шуктынеже.

– Ме ятыр ий Чукотка
автоном округышто иленна.
Тора кундемыштат ешыште
марла кутыренна. Мыланна
тушто илыше 90 утла ияш
Анфиса Никитична Шары-
пова пример лийын: шочмо
марий йылмыжым кызытат
сайын пала. Эргым-влак,
йочасадыш кайымекышт,
рушла кутыраш тўнгалы-
ныт. Марий Эльшике унала
толмеке, икшывем-влакын
кидышкышт «Ямде лий»
газет логалын. Йочан кумыл-
жым савырыше тўрлө тўсан
газет нуным марий йылмым
тунемаш кумыланден, – оила
ава Татьяна Алексеевна.

Шочмо кундемыш илаш
пörтылмеке, «Ямде лий»
газетлан вигак возалтыныт.
Александр Йошкар-Оласе 19-

ше номеран школын 3-шо классыштыже тунемеш. Тудлан
тўрлө кундем гыч возкалыше йоча-влакын серышыштым
лудаш келша. Куд ияш Владимир изажым тўткын колыш-
теш. Тудлан «Мастар кид» рубрике келша: пўчкеда,
пижыкта – мотор поделкым ышта.

– Ме газетлан podpiska.pochta.ru сайт полшымо
дене возалтынна. Пеш йōнан.
Мōнгō гыч лекде, подпискым
ышташ лиш, – оила ава.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Фотом еш архив гыч налме.

ПОДПИСКЕ

Пагалыме
лудшына-влак, «Ямде лий-
лан» почто отделенийште, ре-
дакций гоч, podpiska.pochta.ru
сайт полшымо дене возалташ лиш.

Тыгак электрон подписке уло.
Келшыше йōным ойырен, ПОДПИСКЫМ
ышташ вашкыза.

Подпискым ыштыше-влак коклаште лотерей модыш эртарал-
теш. Тидлан квитанцийын копийжым редакцийышке колтыман.

Индекс – П4696.

Сенгымаш Сочиш нангая

Фотом Интернет гыч налме.

Увер

Начар ужшо-влак коклаште «Спортивная смена» тelyмсе всероссийский йоча спартакиаде Удмурт Республикысе Ижевск олаште эртаралтын. Марий Эл Республик гыч 7 спортсмен тагасен. Нуно кандаш медальым сeгeн налыныт.

Озаг олаште «Будущее зависит от тебя!» футбол дене всероссийский тагасымашын кокымшо йыжынже эрта-ралтын. Тулык да ача-ава деч посна кушшо йоча-влаклан Лүльпан рүдe-рын командыже (снимкыште) Марий Элын чапшым арален да сeнгышыш лектын. Эн сай капка орол сeмын Кирилл Марченком, эн сайын модшо сeмын Кирилл Козыревым палемденыт. Марий Элын командыжлан Сочи олаште эртаралтше тагасымашын финалышыкыже каяш пүтeвкым кучыктеныт.

Х.АЛЕКСАНДРОВА ямдылен.
Медведево район.

Мон кышаже?

Марий Элыште шуко янлык ила. Нунын кышаштым тelyм лум үмбалне ужаш лиеш. Кышаштым ончен, могай янлык-влак коштым пален налаш йон уло. Тидым кажне ег эскерен ок мошто. Школышто биологий арня эртаралтме годым «Янлыкын кышаже мо нерген каласа» онай класс шагат лийын. Ме шуко ум пален налынна. Биологийым туныктышо Л.Н.Веденькина шинчымашнам пойдарен.

Полина ПЕТУХОВА.
У Торъял, Кузнеч.

Историйым шергалына

1945 ий 4 апрельыште маршал Р.Я.Малиновскийын вуйлатыме войска Словакийын рјдолажым, Братиславым, фашист тјшкадеч утарен.

Оксам пöртылтат

31 март гыч Российыште «Йоча туристический кешбэк» программе пашам ышташ тўналын. «Мир» карте дене оксам тўлен, йоча лагерьыш пүтeвкым налмеке, тўрыс акын 50 процентшым мөнгеш пöртылташ лиеш. Но 20 тўжем тенге деч шуко огыл. Йоча-влак 1 май гыч 30 сентябрь марте лагерьлаште канен кер-

тыт. Тиде программе почеш могай лагерь-влакын пашам ыштымаштым **мирпутешествий.рф** сайтыште «**Детские лагеря**» ужашыште ончыман. Кeнeж мучко икмыняр гана пел ак дене канаш лиеш. Ешыште икмыняр икшыве уло гын, кажне пүтeвко гыч оксам пöртылтат.

Российысе увер

Йочасадышке коштшо ўдыр-рвезе ден школышто тунемше-влакым «Сенгымашым сўретлена» всероссийский акцияшышке ушнаш ўжыт. Паша-шамычым **risuem-pobedu.ru** сайтышке **1 май марте** колташ лиеш. Сенгышым 9 майыште ойырат.

13-18 ияш ўдыр-рвезе-влак 30 март гыч 16 апрель марте ОБЖ дене всероссийский электрон олимпиадыште уш-акылыштым терген кертыт. Тидлан **вдо.рф/cultbez** сайтыш пурман. Ушнышылан электрон сертификатым колтат, сeнгышылан – дипломым.

Эпидемиологий ситуаци сeаммылан кöра школлаште тунемше-влак дене тўшка мероприятийым яндар южышто эртараш, урокым ик жапыште тўнгалаш, тўрлö кабинетышке кошташ лиеш. Кeнeж лагерь-влак пашам тўрыс ышташ тўналыт.

Марий Элысе увер

Йошкар-Оласе **Бауман лицей** пелен Талантан йоча-влакын усталыкыштым вияндыше «**Сириус**» гай республикысе рүдeр лиеш. Тудым 2023 ийыште почаш палемдыме.

Республикысе марий тўвыра рүдeр 17-35 ияш рвезе-влакым «**Марий патыр**» конкурсыш ушнаш ўжеш. Йодмашым **mari-centr_konkurs@mail.ru** адрес дене электрон почтыш **15 апрель марте** колтыман. Лекше йодышым **45-88-51** номер дене рашемдыман.

8-22 апрельыште Марий Элыште «**Идалыкын туныктышыжо-2022**», «**Идалыкын воспитательже-2022**», «**Уста марий туныктышо-2022**» республикысе конкурс-влак эртаралтыт. Сенгыше-влакым 22 апрельыште саламлат.

ТУРИЗМ И ИНДУСТРИЯ
ГОСТЕПРИИМСТВА
НАЦИОНАЛЬНЫЕ
ПРОЕКТЫ
РОССИИ

Ныл ўдыр нерген

Руэм кыдалаш школын 4-ше «А» классыштыже тунемше-влаклан «Ныл ўдырын историйже» класс шагат эрта-ралтын. Туныктышо М.В.Александрова ныл ўдыр лўмеш медаль дене палдарен. Медальыште кўмыт улыт? Тиде Ленинград гыч **Таня Савичева**, Германи-йыште

шочшо **Анна Франк**. Изи ўдыр-влак Кугу Ачамланде сарын шучкы-

лыкшо нерген дневникым вўденыт. Кумшо ўдыр – Хиросима ола гыч **Садако Сасаки**.

Шочмо олаже ўмбака атом бомбым кудалтымылан кўра нелын черланен. Нылымше ўдыр – Америке гыч **Саманта Смит**. Тудо Российыш толын, элнан тыныс илыш верч улмыжым умылен. Нине изи ўдыр-влак XX курымын тыныслык символышкыжо савырненыт.

1989 ийыште Тыныслыкым аралыше комитет ты медальым йоча-влакын пиалышт верч кучедалаше ен-шамычлан пуаш палемден.

Л.ПАВЛОВА.

Медведево район.

ПИОНЕРИ 100 ЛЕТ

«Ўрыктарыше тўня»

Морко район Купсола школышто «Историйын ўрыктарыше тўняже» кружок кокымшо ий пашам ышта. Тушко 5-7-ше класслаште тунемше-влак коштыт. Пионерийын шочмыжлан 100 ий теммылан пўлеклалтше меропрятийым шукерте огыл эртарышна. 5-ше классыште тунемше-влак пионерий нер-

ген ятыр онай историйым пален налыч. Ўдыр-рвезе-влак горн дене пуалтен, тўмырым кырен ончышт (**снимкыште**). Пионерын девизышым лудмеке, нунын гаяк чолга лияш, ен-влаклан полшаш ямде улмышт нерген шонымашыштым ойлышт.

Л.А.НИКИТИНА, туныктышо.
Авторын фотожо.

Юзо шўлышым пуртен

Визымше классыште тунемам гынат, икымше туныктышемем чўчкыдын шарналтем. Икымше гана парт коклашке шичмеке, йомакысе тўняшке логалмыла чучын. Туныктышо **Любовь Викторовна Павлова**

чонышкына юзо шўлышым пуртен моштен. Тудо лудаш, возаш, шотлаш да сўретлаш туныктен. Иктаж-могай нелылык лийын гын, эре полшен.

Савелий ФЁДОРОВ.
Морко, Эгерсола.

Вучымо уна

Уремыште шошо озалана. Вашке шулдыран йолташна-влак шокшо эл гыч пўртылыт. Ме ачам дене коктын шырчык омартам ыштышна. Шырчык – вучымо уна. Тудым пушенге эмлызе манаш лиеш: осал шукшым пытара. Йоча-влак, теат изи пўртым ямдылыза. Тек нуно йывыртен илат.

Ярослав МАМАЕВ.

Кужэгер, Йивансола.

Шулдыран йолташлан – пўрт

1 апрель –
Кайык-влакын
тўнямбал кечышт.

Фотом школ архив гыч налме.

Кажне шочым, 1 апрельыште, школышто Кайык пайремым эртарена. Тиде наончыч тунемше-влак шырчык омартам ыштен ямдылат. Ты гана тиде пашалан ме, 8-ше классыште тунемше-влак (**снимкыште**), эн ончыч пижна. Технологий урокым туныктышо **Алексей Андреевич Сомин** дене пырля кайык пўртым писын ыштен шуктышна. Ямде омарта-влакым школ садеш сакалышна. Тек шырчык-влак мемнам сылне мурышт дене куандарат!

Никита ЕМЕНГУЛОВ.

Советский, Кукмарий.

Чавайн

Тукым цлына

шуэш. Тек кажне икшывын йоча пагытше пиалан лиш.

Юля ЯГОДАРОВА.

Советский, Кельмаксола.

Кышам коден

Марий литератур урокышто Я.П.Майоров-Шкетанын «Мичун уке ачажат» ойлымашыжым лудына. Тўн герой – Мичу. Тудо изинек йӧсым, кочым ужын кушкын. Ачажымат изишгына шарна. Ойлымаш чонешем кугу кышам коден. Илыш кеч-мынар неле лишгынат, ме АЙДЕМЕ кодшаш улына. Нине шомак-влакым Курий кугызалан ойлымо

Шошо каныш

Каныш угыч толын шуо.
Мом ме ынде ыштена?
Каена ме школыш лучо
Я кружокыш вашкена.

Чиена ме йолыш ечим,
Чодырашке вашкена.
Шыргыжеш кузе ший кече –
Ме кавашке ончена.

Толын шуна палыме верыш,
Пижна тамле шўр шолташ.
Шична сылне курык серыш
Да тўнална ме кочкаш.

Аня АНДРЕЕВА.
Кужэгер, Шўдымарий.

Акростиx

Ребус-влакым я кроссвордым
Угыч ме шергалына.
Сай уверым налына,
Сотнур велым моктена.
Кажне гана у газетым
Арня еда вучена.
«Ямде лийым» лудына.
Сўретлен ме моштена.
Лудына пырля-пырля.
Ончо, тевыс йолташна,
Возаш ушна Кавырля.
Ешарена шинчымашым,
Сайлан вел тунемына.
Нал газетым! Шонымашым
Ой могай почаш полша.
Сай, мотор, поян газет,
Тый кўлат пеш мыланна.

**«Русская словесность»
кружокын енге-влак.
Волжский, Сотнур.**

Тоштер - рўдӧ вер

Чавайнур ялысе тоштерыш йолташем-влак дене пырля миенна. Тушто чылажат марий сылнымутлан негызым пыштыше С.Г.Чавайн дене кылдалтын. Тоштер вуйлатыше О.В.Петров Сергей Григорьевич нерген

шуко да онайын каласкален. С.Г.Чавайннын пӧртышкыжӧ пуренна. Тушто писательнын ўстелже, арверже-влакым онченна. Мыланна чылажат пеш келшен.

Данил НИКОЛАЕВ.
Морко, Коркатово.

Ава гай

Кажне айдемын шочмо йылмыже уло: марий, руш, татар але весе. Мыйын шочмо йылмем – марий йылме. Тудо эн ныжылге, эн сӧрал, эн поян. Марий почеламут-влак могай ныжылгын йонтат. Мый кажне кечын марла мутланем. Ешыштемат чылан марла кутырат. Шочмо йылме мыланем ава гай!

Александра ИВАНОВА.
Национальный сымык-тыш гимназий.

Кроссворд

**В.Сапаевын
«Мӧр пеледме
ГОДЫМ»**

Шола гыч пурлашке:

1. Ял лўм.
2. Повестысе герой.
3. Сергей ...
4. Нина ...
5. Ванюн фамилийже.
6. Пий.

Кўшыч ўлыкӧ:

1. Ивукын ачаже.
2. Павлушын кочаже.
3. Повестысе ўдыр.
4. Эгер.
5. Тўн герой.
6. Олюкын фамилийже.
7. Ялыште ковам тыге маныт.
8. Колхознице.

В.КУГОРНО
ямдылен.

Шошо толын, лум шула.
Кече утыр ырыкта.
Ош тўня ила, шўла
Да сӧралжым ончыкта.

Дарина ШАМЕЕВА.
Татарстан, Агрыз, Буймо.

Снимкыште Полина БОРИСОВАМ ужыда. Тудо Морко район Шўргыял школ пеленысе йочасадышке коштеш. Изинек сылнымутлан шўман кушкеш: почеламутым сылнын лудаш йӧрата. Изи ўдырым Лёня изаже кумыланда. Полина школышто эртаралтше кажне таҥасымашке ушна. Теве «Казаков лудмаш» районысо конкурсышто иктанашыже-влак коклаште сенгышыш лектын. Изи ўдыр ончыкылыкклан сай ўшаным пуа.

Е.ГРИГОРЬЕВАН фотожо.

1 апрель –
Воштылчык
кече.

Умдыр тагасымаш

Шошо. Эрдене эрак кече шыратен онча. Тугеже таче игече ояр лиеш. Ачам колым кучаш каяш ямдылалтеш. Монча ончыч энгырым лукто, изирак атышке йылым оптыш. Термосышко чайым темыш, пурлаш киндым, когылым пыштыш. Чыла ямде лиймеке, машинашке шинчын, эгер дек кудална.

Миен шуна. Ачай энгыр-воштырым рончыш, крүчөкышко йылым пижыктыш. Кугурак колым йодын, вүдыш кудалтыш. Чичка, йылт-юлт койын, вүд йымак каен йомо да мөнгеш төршталтен лекте.

Ачам шып-лие. Кол чүнгымым изинкугун вучена. Кенета вүд үмбалне толкынла кояш тўналыч.

Түткынарак ончална – вүдумдыр! Алакушко вашка, иеш, мемнам огешат уж. Тудын ийын эртымыж годым ачам уло йўкын кычкырале:

– Здрасьте-е-е!

Умдыр мемнам иже шекланыш. Савырныш да, ну иеш, ну иеш – пуйто тагасымашке логалын.

– Таче тыланет садак нимогай верым огыт пу.

Виетым арам ит пытаре, – манын, ме элнен каен воштылына.

Воштыл чарнымеке, колым энгыраш уэш пижна. Ик пагыт гыч толкын-влак адак тарванышт. Мо лийын кертеш? Ончена – адак умдыр. Шкетын огыл, ынде коктын улыт.

– Ачай, ачай, тагасымашым тўналыт ала-мо. Ончо-ончо, иктыже, пырняшке шогалын, ончыл йолжым кўшкө нөлталын, чогашилжым ончыкта. Пуйто весыжым ончалын шыргыжеш: ош пўйжө-влак шерла койыт.

– Виян улыт нуно, спортсмен-шамыч, – воштылеш ачам.

Чынжымак, умдыр-влак пуйто тагасымашым тўналыч. Иктыже весыжым ончылташ тырша.

– Шола умдыр, кертат-

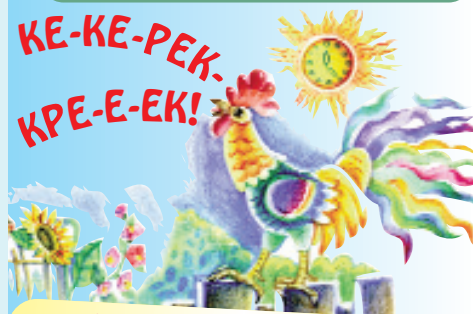
кертат, писыра-а-ак! – мый кычкырем.

– Пурла, тый икымше лийшаш улат! – кугу йўкын ойла ачам.

Таче колым кучымо кече огыл улмаш. Умдыр-влакын тагасымаштым ончен, шер теммеш воштылын, мөнгө вельш тарванышна.

Лена ИШМАНОВА.

Татарстан, Агрыз, Кадрек.

Мыскара лаштык

«ЭТИКЕТ» – ПЫРЫС КОЧКЫШ

Мыланем «Светская этика» урок пеш келша. Тушто тўрлө верыште шкем моторын, чаткан кучымо нерген мутланена. Икымше урокым моткоч сайын шарнен кодынам. Туныктышына йодо:

– Йоча-влак, таче этикет нерген мутланаш тўналына. Тиде мо тыгай, паледа?

Мый ом пале, шып гына шинчем. Воктене шинчыше йолташем кидшым иканаште нөлтале. «Тидыже мо пеш ушан?» – өрынат колтышым.

– Тыгайым авам Васька пырысемлан кевытыште налеш. Вес семынже тиде пырыс «кириешки», – чолган вашештыш.

Туныктышо шинчам пашкартыш. Уло класс рўж воштыл колтыш. Лач йолташем воштылмынан амалжым умылен огеш керт.

Алина СУББОТИНА.

2-шо номеран

Морко школ.

Ава эргыж деч йодеш:
– *Тый*

молан от коч? Пырыла шуженал маньычыс.

– Авай, пырын кешырым кочмыжым кунам ужынат?

– Маша, умшатым поч да «А-а!» манын ойло, – врач кїшта.

– Тыланда изи буква дене але кугу дене?

**Воштылат гын,
ймырет кужемеш.
Калыкмут.**

«РЕВЫМ» ШУПШЫННА

Уремыште – шошо. Тимур, Дима, Трофим да моло йолташем-влак дене яндар южышто жапым эртараш пеш йоратена. Лумышто шер теммеш почангына. Икана Тимур лум курык гыч төрштыш да кыдал марте пижын шинче.

Ме мом ыштышашымат огына пале.

– Айста поче-поче шогалын, Тимурым реве семын шупшына, – темла Трофим.

– Икыт, кокыт, кумыт, –

шотла Дима.

Иктаж кум-ныл гана шупшылмо деч вара вүдлакыш волен шична. Ынде ача-ава деч логалеш, шонена.

Мөнгө чылт ночко презе гай толын пурышым. Йора кеч авай ыш вурсо. «Эргым, шошо толмылан куанен йўштылашат пурышыч аман?» – шыргыжале тудо.

Артём ИВАНОВ.

Йошкар-Ола,
24-ше №-ан школ.

Шошымсо ий лөдө гай

**М
у
ш
к
и
е**

Ой-канаш лаштык

– Виктор Сергеевич, шошым вүд туткарыш логалаш огыл манын, мом шотыш налман?

– Шошымсо ий шыжымсе да телымсе деч ойыртемалтеш. Тошкалмеке, шыжым шелеш гын, шошым иканыште пуренгайш лиеш. Садлан, эне-рын, ерын, пўян ташлаш тўналмекышт, ий ўмбаке йорышын лекман огыл. Ий тарваныме годым энер гоч вончаш, сўмырлен кертше серыште, изи кўварыште тўшкан шо-

Мүтер

**Лөдө – капкан.
Эплын – осторожно.**

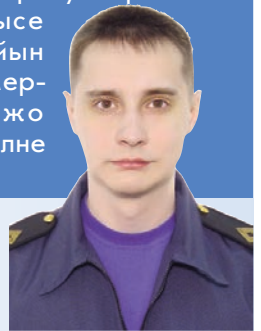
Ий ўмбаке лектын кертмеке,

толмо корно дене сер дек эркин нушман.

– Вүдышкө пуренгайышым шекланымеке, могай польышым пуыман?

– Кужу тоям, варам, онам але кандырам муман. Уке

Игече леве шогымылан көра вүд ўмбалысе ий кажне кечын гаяк вичкыжемеш. Тидлан көра ятыр туткар лийын кертеш. Россий МЧС-ын Марий Эл Республикысе тўн управленийжын Йошкар-Оласе отделенийн ГИМС (Государственная инспекция по маломерным судам) рўдерын инспекторжо В.С.СТРЕЛЬЧУК (снимкыште) дене ий ўмбалне шкем кузе кучымо шотышто мутланышна.

гын, шарфын, кўзаныштым, вургемым вашла кылдыман. Пуренгайышылан полшаш мийыме нерген кугу йўкын увертарыман. Тиде тудлан вийым да ўшаным ешара. Утараш кельштарыме арверым але вургемым шуялтыман, но лишке мийыман огыл. Азаныш логалшым вүд гыч лукмеке, шокшо верыш нангайыман. Ночко вургемжым кудадын, кидым спирт дене нўртен, капым йошкаргы-мешке туржман. Вара шокшо чайым йўктыман.

Йоча-влак, пуренгайышым ужда гын, жапым шуйкалыде, 112 номер дене йынгыртыза.

**Х.АЛЕКСАНДРОВА мутланен.
Фотом еш архив гыч налме.**

Ача-ава-влак, йочам телефон деч утарен, онай пашам пуыза.

Пўртыштө изирак «пакчам» икшывыланда ўшаныза. Шоганым пырля шындыза, салатым, укропым ўдыза. «Бнде тушко тый вўдым шаваш тўналат», – манын умылтарыза.

мушкын, «канаш» пышташ жап. Когарш деч аралаш арымшудо, коштымо пўртнык, лавр лышташ, апельсин але лимон шўм полшат. Нуным вургем пелен вераңдыман.

→ Телымсе да шошымсо вургемда ик шкафыште кечат? Кўлеш тувырым але йолашым муаш йөсө? Тугеже телымсе вургемым тупела могыржо дене савырен сакалыза. Тыге нуно ойыртемалташ тўналыт.

Шошым кайыкым эскераш онай. Палыдыме шулдыран йолташ-влакым войзыза. Фото-влакым альбомыш чумыраш лиеш. Нине кайыкшамыч нерген уверым кычалза. Мумеке, ойлымышым возыктыза.

→ Телымсе вургемым чиемым шошымсо лавыра да вўд деч аралаш вазелин полша. Тудым коваштышкыда йыгыме семьянак йыгыза. Йолчиемда удыралалтын гын, вазелин «шылта».

• Мланде почылтмеке, туфлым, балеткым чияш тўналыда. Йолгопа ынже пўжалт манын, йоча присыпкым, кукшо шампуньым, кукуруз крахмалым кучылтса.

• Лакироватлыме йол-

Йолчиемым кузе кошташ?

- Нўрышө йолчиемыш газетым туржын чыкыза да кагазым чўчкыдынак вашталтыза. Йолчиемым ўмбачынат газет дене пўтыралыда гын, эшеат писын кошка. 3-4 шагат гыч чиен кертыда.
- Шинчалым салмаш сайын ырыктыза, тошто носкиш ястарыза да йолчиемыш пыштыза.
- Йолчиемым писын кошташ пылесос полша. Тыгак феным кучылташ лиеш, но тыгодым леве южым колтыман.
- Шўштө гыч ургымо йолчиемым рис кошта. Рисым коробкаш ястарыза, тушко йолчиемым пыштыза да петырен шындыза. Рис вўдыжгым икмынар жап гыч шупшын налеш.

М.Шкетан лүмеш Марий кугыжаныш драме театр

Рекламе. АПРЕЛЬ	
1 кг	МОГАЙ МЕ ТУРЛО УЛЫНА Концерт / Девушки бывают разные... 6+
2 шм	ОСКАР и РОЗОВАЯ ДАМА Письма Богу на русском языке Э. Шингт 12+
3 рш	БЕЗ СЛЁЗ НЕ ВЗГЛЯНЕШЬ Моноспектакль на русском языке М. Апраксина 16+
7 из	ТЕРГЫШЕ / Ревизор Комедия Н. Гоголь 12+
9 шм	ШИЙ ПАМПАЛЧЕ Мюзикл / Серебряная Пампалче Э. Долгова С. Яндукова 6+
10 рш	КАША ИЗ ТОПОРА Сказка на русском языке Г. Латышева 0+
10 рш	БАВАЙ / Ба Комедия Ю. Тупикина 16+

2 апрель – Йоча кнган тунмбал кечыже.

Л.А.НИСИМОВАН фотожо.

Книгагудышто - урок

Морко район Коркатово ялысе книгагудын пашаенже А.Р.Боголюбова 3-шо классыште тунемше-влаклан библиотечный уроком эртарен (снимкыште). Йоча-шамыч книга дене кылдалтше у мут-влакым пален налыныт. Налме шинчымашыштым конкурсышто тергенит. Писатель В.Драгунскийын «Денискины рассказы» книгажын содержанийжым шарналтенит. Урок викторине дене иктешлалтын.

В.СМИРНОВ.

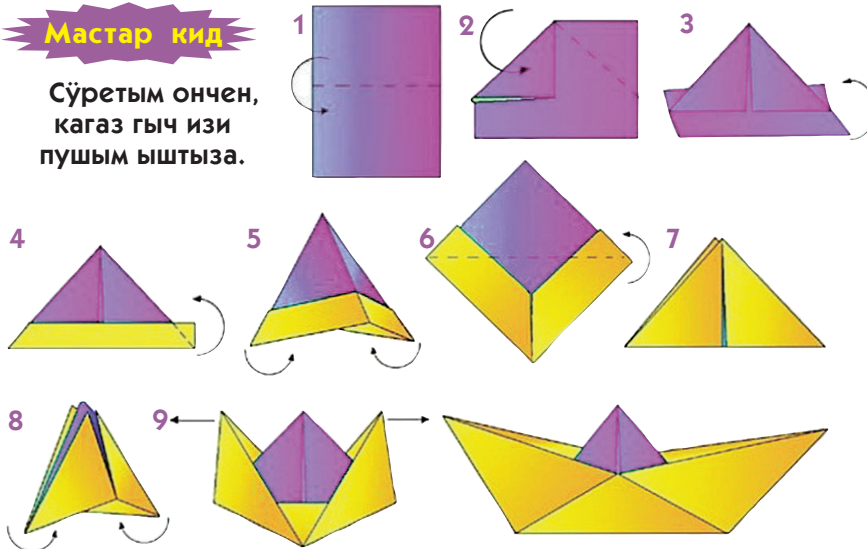

Петр I – 350 ий

1708 ийыште Петр I икымше областной реформым тунгалын – элым уезд ден губерний-влаклан шеледен. Тунгалтыште 8 губерний лийын, а 1713 ийыште эше кумыт ешаралтын. Кокымшо реформо годым губернийым 50 провинциялан пайленит, а уездым дистрикт (округ) алмаштен. Петр I Боярский думо олмеш Правительствующий сенатым ыштен. Сенат у закон-влакым пенгыдемден, элыште финанс да правосудий йодышлам терген. 1717-1721 ийлаште Петр I 11 коллегийым ыштен. Александр I 85 ий гыч нуным министерствыла дене вашталтен.

Мастар кид

Сүретым ончен, кагаз гыч изи пушым ыштыза.

«Кугарня» газет редакций М.Шкетан лүмеш Марий кугыжаныш драме театрыште

25 апрельыште 18 шагатлан

«Висвис үдырын муро аршашыже»

Россий писатель ушемын членже, Марий Эл тувыран сулло пашаенже, поэтессе, «Кугарня» газетын пашаенже

Зоя Тимофеева-Висвисын КОНЦЕРТШЫМ

эргара.

Касым сбрастарат: «Марий мурсем», «Шуматкече» ансамбль-влак, «Вената» дуэт, Роза Искакова, Иван Соловьёв, Марина Воронцова, Елена Афанасьева, Марина Иванова, Дмитрий Афанасьев да молат...

Билет ак: 300-400 тенге.

Лекше йодыш-влакым 8(8362) 78-13-78, 89024302079 телефон-влак дене рашемдыман.

Решение.

Ял урем гоч энгер йога, Пушым колтыл модына. Нигоат уке ойган – Кече гае койына.

Эмилия АЛЕКСАНДРОВА.
Морко, Коркатово.

«Ямде лий» газет
Тун редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат – А-4-8.
https://vk.com/yamde_lii
<https://ok.ru/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: yamdelii.rf

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культуру, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Кугарня» газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем,112.

Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскериме шотышто федеральный службын Юл кундем федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ № ТУ52-01335,
2021 ий 29 сентябрьыште пуымо.

0+

Печатьыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонымашышт турлб лийын кертыт. Серыш-влак монтеш огыт колталт. Ак – кутырен келшыме почеш.
Редакцийын да издателын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькше урем, 20-шо порт. Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

Андрей МАЙОРОВ.
Морко посёлко.

Ирина
АЛЕКСАНДРОВА.
Йошкар-Ола.

Антон ГРИГОРЬЕВ.
Медведево,
Новотроицк.

Диана ГУСЕВА.
Волжск ола.

Модель улам

Шотлыза да келшыше зна-кым шындыза.

< = >

Кроссворд

Кайык

Йоча-влак,
сүретьште
могай
кайыкым,
колым да янык-
влакым ужда!
Нуным чиялтыза.

- Рушла гыч марлашке кусарыза.
- Шола гыч пурлашке:
- 3. Ласточка береговая.
 - 8. Грач.
 - 9. Рябчик.
 - 10. Чибис.
 - 11. Дятел.
 - 12. Дрозд.
 - 13. Глухарь.
 - 15. Перепел.
 - 16. Овсянка.
- Кўшыч йлыкõ:
- 1. Желна.
 - 2. Ласточка деревенская.
 - 4. Зимородок.
 - 5. Сорока.
 - 6. Чёрный дрозд.
 - 7. Глухая кукушка.
 - 14. Скворец.

Кажне радамыште уто арверым муза. Молан нуно уто улыт? Шоналтыза.